

bioinfo dolgozat

Frank Dániel

Széchenyi István Egyetem, Győr

Holczbauer Bálint

Széchenyi István Egyetem, Győr

Horváth András

Széchenyi István Egyetem, Győr

2020 május 1.

Kivonat

Ez a dolgozat a Bevezetés a bioinformatikába tárgy keretén belül készült. Célja a *Phylogenetic Diversity and the Greedy Algorithm*[1] című tanulmány feldolgázása és az eredmények bemutatása. A dolgozatban minden felmerülő definíciót tisztázunk és értelmezünk. Az olvasónak nem szükséges a szakterülethez kapcsolódó előismeretekkel rendelkeznie.

1. Alapismeretek áttekintése

A dolgozat elején összefoglalót adunk a dolgozatban felmerülő, a megértéshez szükséges matematikai illetve biológia rendszertani ismeretekről.

1.1. Gráfelméleti alapismeretek

Ez a szakasz a Fleiner Tamás *A számítástudomány alapjai*[2] összefoglalója felhasználásával készült.

1.1. Definíció. A $G = (V, E)$ pár egy egyszerű gráf, ha (1) $V \neq \emptyset$ és (2) $E \subseteq \binom{V}{2} := \{\{u, v\} : u, v \in V, u \neq v\}$, azaz E elemei V bizonyos kételemű részhalmazai. Ha G egy gráf, akkor $V(G)$ jelöli G csúcsainak, $E(G)$ pedig G éleinek halmazát, azaz $V(G)$ az a V halmaz, és $E(G)$ az az E halmaz, amire $G = (V, E)$. A G egyszerű gráf véges, ha V véges halmaz.

1.2. Definíció. A G gráf fa, amennyiben összefüggő (azaz minden csúcsa között vezet út), és nem tartalmaz kört.

1.2. Redszertani alapismeretek

A *filogenetikai fa* (vagy más neveken *evolúciós fa* vagy *dendrogram*) a biológiában arra használatos, hogy fajok közötti evolúciós kapcsolatokat szemléltessen. Az evolúciós fa megalkotása során a fán feltüntetett biológiai egységek között megfigyelt fizikális illetve genetikai hasonlóságokat és különbségeket veszünk figyelembe. Alapvetően megkülönböztetjük a *gyökeres* illetve a *gyökérmentes* filogenetikai fát.

todo: Példa fa keresése

Az előző fejezetben ismertetett matematikai fogalmak segítségével megadhatjuk a filogenetikai fa formális definícióját.

1.3. Definíció. A τ (gyökérmentes) filogenetikai X -fa egy olyan $(, \phi)$ rendezett pár, ahol $T = (V, E_T)$ egy olyan fa amiben nincs két fokú csúcs, továbbá a ϕ egy bijekció X -ről T levélhalmazára.

Hivatkozások

- [1] Steel Mike. Phylogenetic diversity and the greedy algorithm. *Systematic Biology*, 54(4):527–529, 2005.

- [2] Fleiner Tam A sztudom alapjai. <http://www.cs.bme.hu/~fleiner/jegyzet/NESZ.pdf>, 2014.